

ĮVYKIAI, PROBLEMOS, NUOMONĖS

LENKIJOJE NAIKINAMOS GIMNAZIJOS – Petras Maksimavičius ..	3
VASAROS KRAITĖ – Rytis Motiejūnas	4
A. A. PREL. KAZIMIERAS DOBROVOLSKIS (1911-1936-2016) – Popiežiškoji lietuvių šv. Kazimiero kolegija	6
PASAULIO LIETUVIŲ VIENYBĖS DIENA – Irena Gasperavičiūtė	7
TARP PRETENDENTŲ GAUTI ŠIŲ METŲ EUROPOS IŠRADĖJO TITULĄ - IR LIETUVIO PAVARDĖ	8

KULTŪROS BARUOSE

BALTŲ KRIVULĖ – Jurgita Stankauskaitė	9
VASAROS SULAIKUS – Valdo Žilionio nuotraukose	11
ANSAMBLIŲ SĄSKRYDIS 2016	14
„TAUTIŠKA GIESMĖ“ APLINK PASAULĮ	16
MINDAUGINĖS SEINUOSE – Dalia Astrauskienė	18
KNYGA „PUNSKO LIETUVIŲ KULTŪROS NAMAI 1956-2016“ – Asta Pečiulienė	19
PUNSKO „SENIOSIOS KLEBONIJS“ MUZIEJUJE ATIDARYTA NAUJA PARODA „IŠ PUNSKO PARAPIJOS BAŽNYTINIO PAVELDO“ – Nastutė Sidarienė	21
PRISTAVONYSE PAŠVENTINTAS KAIMO KAPINAIČIŲ PAMINKLAS – Petras Vitkauskas	22

SPORTAS

TARPTAUTINĖS SPORTO ŽAIDYNĖS – Vida Jolanta Stankevičienė	23
--	----

SKELBIMAI

SPAUDA RAŠĖ

LIETUVOS ŽINIASKLAIDA	26
-----------------------------	----

Viršeliuose:

Grožio akimirka (Valdo Žilionio nuotr.)

Rainis pozuoja (Valdo Žilionio nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS:

16-515 Puńsk, ul. A. Mickiewicza 23
tel./faks. 87 5161 416
www.e-ausra.pl
ausra@o2.pl

LEIDŽIA:

Lenkijos lietuvių draugija
16-500 Sejny, ul. 22 Lipca 9
tel./faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė – Irena Gasperavičiūtė
Redakcijos sekretorius – Petras Vitkauskas
Stilistė, korektorė – Birutė Burdinaitė-Ołow
Techn. redaktorė – Aldona Jonušonytė

KORESPONDENTAI: Petras Maksimavičius,
Eugenija Pakutkienė, Jurgita Stankauskaitė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2016-07-21.

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos
nuožiūra.

„Aušros“ redakcijos sąskaita:

BS Sejny O/Puńsk, ul. A. Mickiewicza 52,
16-515 Puńsk
Nr. 33 93540007 0070 0000 0198 0008
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita:

BS Sejny, ul. Marchlewskiego 1, 16-500 Sejny
Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

RUCH S.A. vykdoma prenumerata

Spausdinto leidinio prenumeratą galima užsakyti
tiesiogiai interneto tinklapyje www.prenumerata.ruch.com.pl. Kilus klausimų, prašom rašyti el. p.
adresu prenumerata@ruch.com.pl arba skambinti
„RUCH“ Klientų aptarnavimo centrui tel. 22 693
70 00 arba 801 800 803 (darbo dienomis 7-17 val.).
Skambučio kaina priklauso nuo operatoriaus.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw
Wewnętrznych i Administracji.



Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Projektą iš dalies remia
Spaudos, radijo ir tele-
vizijos rėmimo fondas
(26-27 psl.).

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS



Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Pasibaigus liepos mėnesiui atrodo, kad ir vasara eina į pabaigą. Ką padarysi? Taip jau sutvarkyta, kad amžinasis laiko ratas sukasi ir sukasi, nori to ar nenori...

Birželį trankiai atšvęsti jubiliejai jau lyg ir nuėjo užmarštin. Atostogos! Tad visi gyvename truputį kitokiu ritmu – daugiau poilsio, pramogų, susitikimų su giminėmis, draugais, pasisėdėjimų prie žarijų kepančios vasaros kepsnius. Žmogui būtina pailsėti, kad pasisėmęs naujos energijos ir jėgų galėtų vėl užsiimti savo kūryba. Ši mūsų „Aušra“ irgi vasariška, visų pirma joje gausu vasaros atodūsių spalvotose Valdo Žilionio nuotraukose. Beje, čia rasite ir praėjusio šakrydžio Burbiškiuose, ir Mindauginių akimirky. Petras Maksimavičius sugrąžina skaitytojus į tikrovę, analizuodamas dabartinės valdančiosios daugumos siūlymus pradėti naują švietimo reformą. Ji keis ne tik mokymo turinį, bet ir griaus nuo 1999 metų reformos jau nusistovėjusių mokyklų struktūrą. Vėl siūloma grįžti prie aštuonių pagrindinės mokyklos klasių ir keturmečio licėjaus. Straipsnio autorius bando pažvelgti, kaip atrodo lietuvių švietimas po reformos, ir kviečia mokytojus, mokyklų direktorius diskusijai. Įgyvendinus paskutinę reformą mes, lietuviai, daug ko netekome. Turime būti budrūs ir stebėti situaciją, kad tos kelios belikusios mūsų mokyklos vėl nenukentėtų dėl naujos reformos.

Taip pat rekomenduoju pasiskaityti Ryčio Motiejūno pamąstymus apie pagrindinius vasaros įvykius Lietuvoje. Čia rasite minčių apie monsinjoro Alfonso Svarinsko antrųjų mirties metinių minėjimą jo įkurtame Partizanų parke.

Rugpjūčio mėnesį išleisime vieną (15–16) „Aušros“ numerį. Tad iki malonaus susitikimo rugpjūčio pabaigoje! Smagios ir gražios vasaros!

Lenkijoje naikinamos gimnazijos

PETRAS MAKSIMAVIČIUS

Ateinantys 2017 metai atneš nemažai naujovių švietimo srityje. Atrodo, kad neišvengiamai bus diegiama nauja švietimo reforma. Tai jautri sritis dėl daugybės priežasčių. Švietimo sistemos išlaikymas tai viena daugiausia kainuojančių valstybės biudžetui sričių. Viena vertus, švietimo įstaigose dirba nemažai žmonių, tačiau daug lėšų reikia taip pat visai švietimo infrastruktūrai, kuri užtikrina jaunimo kokybišką mokymą, išlaikyti.

Sunku paneigti teiginį, kad labai svarbu sukurti kokybišką švietimo sistemą, kadangi nuo jos efektyvumo priklauso valstybės raida. Todėl stengiamasi ją nuolat tobulinti ir pritaikyti šiuolaikinio pasaulio iššūkiams. Tačiau dažnų reformų skeptikai taip pat perspėja, kad kiekvienas pakeitimas turi būti gerai apgalvotas ir negali būti pernelyg veikiamas einamosios politikos. Kodėl? Atsakymas labai paprastas. Seimo rinkimai paprastai vyksta kas ketveri metai. Dažnai nutinka taip, kad keičiasi valdančioji dauguma. Tuo tarpu švietimo srities reformų pasekmes (geras ar blogas) galima pajusti praėjus keliolikai metų, kuomet galima įvertinti, ar naujoji karta, išugdyta pagal reformuotas mokymo programas, pasiekė geresnius rezultatus nei ankstesnioji. Specialistai teigia, kad Lenkijoje po paskutinės švietimo reformos (kai buvo įkurtos gimnazijos ir sutrumpintas mokymosi laikas iki trejų metų licėjuje) tik šiuo metu galima pradėti formuluoti išvadas, ar ji davė laukiamus rezultatus, ar ne. Tuo tarpu jau pradedama įgyvendinti

nauja reforma.

Kiekvienos permainos švietimo srityje paliečia taip pat tautinių mažumų, taigi ir Lenkijos lietuvių, švietimą. Apie prognozes, kaip gali netrukus atrodyti mūsų švietimas, parašysiu šiek tiek vėliau.

Ką gi žada naujoji Lenkijos švietimo ministrė ir ką siūlo keisti ar tobulinti? Dar nėra priimti galutiniai sprendimai, tačiau jau aiškėja kryptys, vyksta vadinamosios konsultacijos su mokytojų, savivaldybių atstovais.

Po Seimo rinkimų kurį laiką vyko diskusija, ar bus naikinamos gimnazijos. Publicistai spekulavo, kad naujoji valdančioji dauguma nesirys šiam žingsniui, kadangi po paskutinės reformos buvo įkurta daug katalikiškos pakraipos gimnazijų, kurias administruoja Lenkijos Katalikų bažnyčios įsteigtos organizacijos. Bijota stiprios kritikos ir prarasti didelį ir palankų elektoratą. Tačiau atrodo, kad bus šiam žingsniui ryžtasi, galbūt taip pertvarkius švietimo sistemą, kad gimnazijų steigėjai ypač nenukentėtų.

Naujos reformos sumanytojai planuoja, kad jau nuo 2017 m. palaipsniui prasidės gimnazijų uždarymas. Galiausiai turėtų Lenkijoje veikti aštuonklasės mokyklos bei licėjai, kuriuose mokslas truktų 4 metus. Mokiniai, baigę aštuonių klasių pagrindinę mokyklą, galėtų rinktis mokslą licėjuje, 5 metų technikumė bei dviejų pakopų (5 metų) profesinėje mokykloje. Kaip patikino ministrė, šios naujovės bus diegiamos palaipsniui, kol dabartiniai

gimnazistai baigs mokymą pagal seną modelį. Tiesiog mokiniai, kurie šiais metais pradės mokslą VI pagrindinės mokyklos klasėje, jau nepateks į gimnaziją, bet tęs mokslą VII pagrindinės mokyklos klasėje.

Tačiau tai tik dalis klausimų, kuriuos teks išspręsti naujos reformos sumanytojams. Keisis mokymo programos, bus reikalingi nauji vadovėliai, mokytojų mokymas. Be abejonės, sumažės mokytojų skaičius, kadangi panaikinus gimnazijas, dalis jų paprasčiausiai praras darbą. Bent man atrodo, kad teiginys, jog panaikinus gimnazijas mokinių skaičius

Naujos reformos sumanytojai planuoja, kad jau nuo 2017 m. palaipsniui prasidės gimnazijų uždarymas. Galiausiai turėtų Lenkijoje veikti aštuonklasės mokyklos bei licėjai, kuriuose mokslas truktų 4 metus.

švietimo sistemoje nesumažės, taigi ir mokytojų poreikis išliks toks pat, yra nelogiškas. Akivaizdu, kad savivaldybės, norėdamos mažinti švietimo kaštus, stengsis jungti mažesnes mokyklas su didesnėmis, didins mokinių skaičių klasėse ir mažins ligi šiol dirbusių mokytojų skaičių.

Neseniai švietimo ministrė pagaudė mokytojus, kad nauja švietimo reforma suteiks jiems naujų galimybių, kadangi sistemoje atsiras daugiau etatų, susijusių su migrantų ar neįgalių vaikų mokymu. Vargu ar tai paguos Lenkijos mokytojus. Skaičiuojama, kad įgyvendinus reformą išnyks apie 3000 gimnazijų, kuriose dirba keliasdešimt tūkstančių išsilavinusių žmonių (neskaičiuojant techninio-administracinio personalo). Dalis jų ras darbą pagrindinėse mokyklose ir licėjuose, tačiau tikrai ne visi.

KAS LAUKIA LENKIJOS LIETUVIŲ?

Mokytojai ir mūsų mokyklų direktoriai galėtų į šį klausimą kompetentingiau atsakyti. Kviečiu diskutuoti.

Man atrodo, kad greitai laiku pavojaus signalą išgirs lietuvių mokykla Vidugiriuose, kurioje veikia tik I–VI klasės. Iš pirmo žvilgsnio galėtų atrodyti, kad pagerės Punsko lietuvių licėjaus padėtis, kadangi po kelerių metų, pradėjus veikti 4 klases, turėtų padaugėti mokinių. Tačiau tai gali būti tik iliuzija. Įkūrus dviejų pakopų profesines mokyklas, dalis mokinių tikriausiai nukeliaus į jas. Atsidursime patinėje situacijoje, kadangi tų mokinių skaičius nebus toks didelis, kad galima būtų kurti profesinę mokyklą su lietuvių dėstomąja kalba, o licėjuje mokinių skaičius mažės.

Viena klase sumažės mokinių taip pat Seinų „Žiburio“ mokykloje. Tai bus didelis nuostolis, kadangi dalis 15 metų amžiaus moksleivių mokslą tęs lenkiškose mokyklose. Paauglystėje mokymas ir auklėjimas gimtąja kalba vaidina svarbų vaidmenį ir dažnai lemia mokinių pasirinkimus. „Žiburio“ mokytojai jau nemokys 16-mečių. Panaši padėtis bus ir Punsko S. Dariaus ir S. Girėno mokyklos lietuviškose klasėse.

Apie kitas lietuvių švietimo problemas net neverta rašyti. Kaip ir visose šalies mokyklose pasikeis mokymo programos, bus reikalingi nauji vadovėliai. Šiuo atveju lietuviškų mokyklų mokytojams tai nesukels didelio šoko ar ypatingų nepatogumų. Lietuviškų vadovėlių juk ir taip beveik niekada nebuvo.

Vidurvasaris. Net nepastebėjome, kaip netikėtų kaitrų ir tokių pat staigių vėtrų, liūčių, škvalų ir netgi krušų kamuojama Lietuva persirito rudenio. Vėl ėmė trumpėti dienos, o pakeles nutūpę grybautojai, uogautojai ar šiaip darbuotojai siūlo savo gėrybes. Tai ne vien dzūkų bruožas – vaisius, uogas ar net netikėtai ankstyvus grybus siūlo ir aukštaičiai, ir žemaičiai. O per TV žinias anądien parodytas reportažas apie baudomis apkrautus grybautojus – surinkti grybai per mažai...

Seimo nariai išsiskirstė vasaros atostogoms. Po jų darbuotis teks tik apie mėnesį, todėl prieš išvykdam į poilsiauti įstatymus kepė vieną po kito. Dėl skubos ir neatidumo daugelis priimtųjų liko kreivi ir šleivi. Ypač daug emocijų sukėlė naujasis Darbo kodeksas (DK), kritikų pavadintas darbuotojų įvergovinimo įstatymu. Patenkinti juo tik darbdaviai, bet aistrų buvo ir dar bus daug. Vieną pavakare prieš šį įstatymą Vyriausybės prieigose piketuoti pradėjo net studentai, pasistatę palapines. Kai kurie naivesni stebėtojai apsidžiaugė – štai koks principingas jaunimas! Tačiau džiaugsmas buvo per ankstyvas – tai tebuvo anarchistai iš Kauno, prieš keletą metų pagarsėję to miesto nuotepiojimu antivalstybiniais užrašais. Ir tikrai – jau po kelių savaičių aikštė prie Vinco Kudirkos paminklo ištuštėjo, o jaunimas dar pagarsėjo necenzūriniais ir neblaiviais padūkimais.

Daug ginčų sukėlė ir kiti įstatymai, pavyzdžiui, susiję su dirbtinio apvaisinimo reikalais. Dėl to ietis surėmė jo rėmėjai ir nekenčėjai, o priimtoji įstatymo versija sukėlė nepatenkinimų murmesį. Aršiausi modernybės gynėjai net apkaltino katalikų hierarchus kišimusi į asmens laisvę. Bet cinikai sako, kad čia turėta galvoje visai ne laisvė, o tik apribotas vaisingumo klinikų pelnas.

Kilus šurmuliui, išmintingiausiai pasielgė Prezidentė, vetavusi daugelį ginčytinų įstatymų. Juos teks

Vasaros kraite

RYTIS MOTIEJŪNAS

tobulinti arba priiminėti prieš valstybės vadovės valią. Socialdemokratų ir Vyriausybės vadovas tikina, kad jau dėl naujojo DK jis tikrai nenusileis ir nepaliks to naujam Seimui. Rudens pradžia turėtų būti ypač įdomi.

XXX

Pasaulyje neramu. Tvoskiant karščiams juokaujama, kad nereikia nei turkų – jau ir Lietuvoje karšta kaip tuose kraštuose. Be to, Turkijoje įvykęs perversmas ir kitokie politiniai

sukrėtimai. Tačiau neramu ir Europoje. Aprimus kalboms apie būsimą britų likimą, nusprendus jiems trauktis iš ES, žemyne vėl skamba šūviai, aidi pasmerktųjų šūksmai ir aimanos. Esame kiek atbukę dėl rutina virtusių kasdinių pranešimų iš Rytų, apimtų karų su religiniais fanatikais. Tačiau žinia apie žmogų, sunkvežimiu traukiantį šventės dalyvius, ar peiliais ir kardais besišvaistantįjį keleiviniame traukinyje ne tik sukrečia, bet ir primena, koks mažas šiandienis pasaulis!

Ir kaip greitai karas iš kažkur toli gali ateiti ir pas mus...

Saugumas. Apie Vidurio ir Rytų Europos saugumą kalbėta pasibaigusiam NATO vadovų susitikime Varšuvoje. Pagaliau Baltijos šalyse bus dislokuoti sąjungininkų daliniai. Lietuvoje jiems vadovaus vokiečiai. Toks sprendimas sukėlė Rusijos įsiūtį ir ji pažadėjo šiame regione dislokuoti tris naujas divizijas. Neva Rusija iš visų pusių supama pikty „natiečių“!

Sunku ginčytis su valstybe, kuri pati plotu yra didžiausia pasaulyje ir driekiasi per du žemynus. O jei dar prisiminsime ginklų ir kariuomenės pririmštą Karaliaučiaus sritį arba palyginsime keturis NATO batalionus (po 1000 karių) su dešimterio didesne rusiška divizija!

XXX

Liepos mėnuo gausus prasmingų švenčių ir renginių. Iš pradžių prašniokštė vaikiška Dainų šventė, po to minėtos

karaliaus Mindaugo ir Žalgirio mūšio dienos. Mėnesio viduryje Taurėnuose rinkosi Pasaulio lietuvių bendruomenės lyderiai aptarti opius klausimus. Jūs ta proga lankė garbūs politikos ir diplomatijos vadovai. O visai netoli nuo to miestelio, Mūšios partizanų parke prie Ukmergės, paminėtos to parko įkūrėjo monsijoro kun. A. Svarinsko antrosios mirties metinės. Ta proga ne tik laikytos šv. Mišios ir pašventinti nauji mediniai kryžiai monsijoro bendražygiams, nužudytiems sovietų režimo – kun. B. Laurinavičiui ir kun. J. Zdebskiui, bet ir įvyko konferencija, skirta šių trijų iškilių kunigų atminimui ir šiandienos Lietuvos padėčiai aptarti. Pasakyta daug prasmingų žodžių, kalbėjo kunigai ir partizanai, rezistentai ir signatarai, valdininkai ir patriotinio jaunimo atstovai. Ir žmonių buvo gana daug... Žiūrėdamas į šią minią nejučia prisiminiau velionio monsijoro pasakojimus, kiek vargo jam teko patirti, kol buvo įsteigta ši memorialinė vieta, kiek valdžios ponų kabinetų apeita, kol gautas vienas ar kitas leidimas, sutvarkyta visa parko aplinka. Kokie užimti, neturintys laiko ir noro buvo visokių institucijų klerkai. Būta laikotarpio, kai tą parką norėta likviduoti. Trūko valdžios lėšų? Ar noro?

Situacija visiškai pasikeitė. Kun. A. Svarinsko asmenybės šviesa tokia ryški, kad dabar atsirado daugybė jo tariamų ar tikrų draugų, rašomos atsiminimų knygos ir tęsiami velionio pradėti darbai. Skaitome, kad jo vardu bus pavadintas skveras Viduklėje (jis ten kunigavo), o parke net bus rengiamos partizanų dainų šventės. Gražu! Žinoma, kad daugelio



Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Mons. A. Svarinskui skirtas kryžius

žmonių susižavėjimas šia asmenybe nuoširdus. Pagaliau ir meras Ukmergėje naujas, turbūt geresnis. Bet minioje mačiau ne tik šio asmens draugų ir pasekėjų, bet ir tokių, kurie buvo aršūs, dažnai net negarbingi monsinjoro oponentai ir kritikai. Kas tai? Atsivertimas ar tik noras pasišildyti svetimos šlovės spinduliuose?

Prieš kelias dienas palydėjome kecionėn kasmetinius „Misija Sibiras“ dalyvius. Šiomet jie žada sutvarkyti Igarkos lietuvių kapines. Prasminga. Net rusų jaunimas, nusižiūrėjęs (ar valdžios palieptas) į lietuvių, šiomet panoro atvažiuoti Lietuvon ir tvarkyti savo karių kapus. Iniciatyva graži, bet perteklinė – visas žinomas tarybinių karių kapines jau daug metų tvarko ir prižiūri Rusijos ambasada. Juk karo istorikai sako, kad daugiausia bevardžių to karo tarybinių kareivių kapų yra ne čia, o Rusijos glūdumoje, atsiradę ten nesėkmingo karo pradžioje...

Jau spalio pradžioje mūsų laukia naujieji Seimo rinkimai. Šiomet jų rezultatai nenuspėjami. Korupcijoje nuskendus liberalų laivui ir socialdemokratams surizikavus paremti kontroversišką DK projektą, vieni pranašauja itin margą naująjį parlamentą, kiti kalba apie naujus gelbėtojus. Žinoma, paprasčiausia patikėti naujojo superherojaus ar superherojų pasirodymu. Tik ar nereikės po pusmečio ar kokių metų vėl iš širdies keikti tuos nublizgintus fotogeniškus veidus, išmikliintais liežuviais jau dabar žadančius mums aukso kalnus? Norėtusi tikėti, kad rinkėjai pagaliau pradės rinkti su protu. Betgi mūsų piliečiai tokie nenuspėjami. Ir, deja, labai dažnai ne į gerąją pusę...

Lietuvos krepšininkai kol kas mus džiugina priešolimpinėse draugiškose rungtynėse. Visi nekantriai laukia olimpiados Rio de Žaneire ir tikisi, kad mūsų sportininkai tikrai atveš kokios nors spalvos medalių. Palinkėjime mūsų olimpinėse žaidynėse didelės sėkmės, o mums daug teigiamų emocijų!

A. A. Prel. Kazimieras Dobrovolskis (1911-1936-2016)

POPIEŽIŠKOJI LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA

Šeštadienį, liepos 9 d., eidamas šimtas penktuosius metus, Romoje mirė prel. Kazimieras Dobrovolskis, prieš mėnesį paminėjęs kunigystės šventimų aštuoniasdešimtąsias metines.

Prelatas Kazimieras Dobrovolskis gimė 1911 m. gruodžio 16 d. Varnabūdėje, Marijampolės apskrityje. Baigė Vilkaviškio kunigų seminariją ir 1936 m. birželio 11 d. buvo įšventintas kunigu.

Keletą metų darbavosi Kudirkos Naumiesčio parapijoje. 1944 metais, į Lietuvą artinantis sovietinei armijai, pasitraukė į Vokietiją.

1950 metais persikėlė į Italijos sostinę Romą. Studijavo Popiežiškajame Laterano universitete, kuriame apsigynė bažnytinės teisės licenciato laipsnį.

1954 metais buvo paskirtas Popiežiškosios lietuvių šv. Kazimiero kolegijos vicerektoriumi. Šias pareigas ėjo iki 2003-ųjų. Tuo pat metu daugelį metų buvo Šv. Kazimiero kolegijos ūkio Tivolyje administratorius, kur rūpinosi lietuvių kunigų formavimu per vasaros atostogas.

Ilgus metus, iki 2007-ųjų, darbavosi pastoracijoje keliose Tivolio vyskupijos parapijose. Rūpinosi Švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo parapijos steigimu ir bažnyčios statymu Villa Adriana vietovėje.

1986 metais Kazimierui Dobrovolskiui buvo suteiktas Garbės Prelato vardas.

Nuo 2000 metų iki mirties nuolat rezidavo Popiežiškojoje lietuvių šv. Kazimiero kolegijoje.

2016 m. birželio 6 d., dalyvaujant Kunigų Kongregacijos Prefektui



Is <http://lt.radiovaticana.va/>

Kardinolui Beniamino Stella bei Vilkaviškio Vyskupui Rimantui Norvilai, Šv. Kazimiero kolegijoje buvo iškilmingai paminėtos Prelato Kazimiero kunigystės šventimų 80-osios metinės.

2016 m. liepos 9 d. Prelatas Kazimieras Dobrovolskis iškeliavo pas Viešpatį. Antradienį, liepos 12 d., jis palaidotas lietuvių koplyčioje Campo Verano kapinėse.

Šv. Kazimiero kolegijos bendruomenė nuoširdžiai dėkoja Viešpačiui už ilgametę Prelato Kazimiero Dobrovolskio tarnystę, širdingumą, dėmesį ir atsidavusį tikėjimo liudijimą. Prisikėlimo Viešpats tepriima Prelatą Kazimierą į Tėvo namus, suteikdamas jam amžinąją šviesą ir ramybę.

Pasaulio lietuvių vienybės diena

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Liepos 17-oji – Pasaulio lietuvių vienybės diena. Šiomet ji buvo minima buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos vasaros rezidencijoje – Užugirio dvare Lėno ežero pakrantėje ir Taujėnuose. Pirmiausia bažnyčioje atnašautos šventosios mišios, o popiet vyko ukmergiškių koncertas.

Pasaulio lietuvių bendruomenė Ukmergės kraštui padovanojo ir prie Antano Smetonos vasaros rezidencijos pastatė Kolumbijos lietuvių bendruomenės pirmininko Alekso Eugenijaus Kulviečio sukurtą stogastulpį su dedikacija „Tautos vienybėje – valstybės stiprybė“, „Lietuvos valstybei – 100!“. Pasak Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkės Dalios Henke – tai vienas iš Lietuvos 100-mečio minėjimo elementų.

Paminklo atidengime dalyvavo LR

Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė, ES ambasadorius Rusijoje, Ukmergės garbės pilietis Vygaudas Ušackas, Ukmergės rajono meras Rolandas Janickas, skulptūros autorius bei Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba, kraštų pirmininkai, Ukmergės krašto bendruomenių pirmininkai. Kalbėję garbingi svečiai pabrėžė tautos vienybės svarbą siekiant valstybės stiprybės. Pabrėžta, kad užsienio lietuviai turi galimybių remti savo tėvynę. Ypač svarbu, kad nepamirštų savo kraštų, iš kurių yra kilę, ir prisidėtų prie jų plėtros.

Ukmergės rajono meras pažymėjo, kad skulptūros autoriaus senelis Eugenijus Kulvietis yra kilęs būtent iš Ukmergės krašto, todėl ypač malonu, kad sugrįžtama į šį kraštą jo anūko darbais. Ir nors autorius gimęs ir gyvenęs Kolumbijoje, tačiau sąsajos su gimtuoju kraštu išlikusios per

dešimtmečius.

Stogastulpį atidengė Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė ir PLB valdybos pirmininkė Dalia Henke, pašventino Ukmergės šv. Apaštalo Petro ir Povilo parapijos vikaras kun. Robertas Urbonavičius.

Po to Antano Smetonos vasaros rezidencijoje buvo atidarytos dvi parodos: tautodailininko Alekso Eugenijaus Kulviečio kryžių ir kopyltstulpių miniatiūrinių statulėlių ir Šveicarijos lietuvių bendruomenės fotografijų paroda „Lietuvių Šveicarija“, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui.

Taujėnų dvare Pasaulio lietuvių vienybės dienos proga surengtas koncertas, kuriame dalyvavo: Ukmergės kultūros centro moterų vokalinis ansamblis „Cantilena“ (vadovė D. Petrikienė), Ukmergės kultūros centro mišrus vokalinis ansamblis „Klasika“ (vadovė J. Martinkutė), muzikinė grupė „Dambras“ (muzikavimo dambreliu variacijos), Ukmergės A. Smetonos gimnazijos mišrus choras (vadovė J. Martinkutė).

Be minėtų garbingų svečių, prie renginio prisijungė tą dieną Taujėnų parapijos jaunimui Sutvirtinimo sakramentą teikęs Kauno vyskupas Kęstutis Kėvalas.

PLB kraštų pirmininkai ne vieną dieną viešėjo Taujėnuose. Čia prieš sekmadienio šventę dvi dienas vyko kraštų pirmininkų suvažiavimas. Diskutuota aktualiomis temomis, pasidalinta lyderiavimo ir lėšų telkimo patirtimi.



Irenos Gasperavičiūtės nuotrauka

Tarp pretendentų gauti šių metų Europos išradėjo titulą – ir lietuvio pavardė

Mokslininkas ir išradėjas Kauno technologijos universiteto (KTU) profesorius Arminas Ragauskas, kartu su bendraminčiais patentavęs neinvazinį galvospūdžio matavimo būdą, pateko tarp pretendentų gauti 2016-ųjų Europos išradėjo prizą, praneša Europos patentų biuras. Tai – pirmas kartas, kai Lietuvos atstovas nominuotas šiam prestižiniam apdovanojimui.

A. Ragauskas kartu su dviem kitų šalių mokslininkais nominuotas išradimų smulkiąjam ir vidutiniam verslui kategorijoje. Išrastas ir patentuotas ultragarsinis galvospūdžio matuoklis gali būti taikomas daugelyje medicinos sričių bei padėti išspręsti astronautų regos sutrikimų problemą, su kuria jie susiduria ilgos trukmės kosminių skrydžių metu.

„Prietaisai, kuriuos yra išradęs A. Ragauskas, leidžia be invazijos į smegenis matuoti galvospūdį, kas iki šiol nebuvo įmanoma. Tai gydytojams suteikia galimybę laiku pradėti gydymą, galintį išgelbėti paciento gyvybę, – pristatydamas Europos išradėjo apdovanojimų nominantus kalbėjo Europos patentų biuro prezidentas Benoit Battistelli. – Šie prietaisai, kurių veikimo principas paremtas Doplerio efektu, yra puikus pavyzdys, kaip fundamentalus fizikinis reiškiny pasitelkiamas sukurti pažangią, patentuotą technologiją.“

Intrakranijinio slėgio arba galvospūdžio matavimo prietaisą profesorius A. Ragauskas sukūrė kartu su kolegomis mokslų daktarais Gediminu Daubariumi ir Algiu Džiugu.

Aukštas galvospūdis, kurį gali lemti galvos trauma ar smegenų auglys, gali būti mirtinas. Visoje Europoje galvos smegenų traumas per metus patiria



apie 2,5 mln. žmonių, o 75 tūkst. tokių atvejų baigiasi mirtimi. Laiku pastebėjus padidėjusį galvospūdį, galima imtis veiksmingų priemonių, tačiau dabartinis galvospūdžio matavimo metodas yra paremtas invazine procedūra – chirurgine jutiklių implantacija į žmogaus smegenis. Invazija į smegenis kelia riziką pacientui, ne visomis aplinkybėmis šią procedūrą galima atlikti.

„Mūsų laboratorija jau yra patentavusi įrenginių, skirtų naudoti įvairiems tikslams pramonėje. Tai, kad šie ultragarso prietaisai išsiskyrė dideliu jautrumu, ir leido galvoti apie jų taikymą medicinos srityje“, – sakė KTU Sveikatos telematikos mokslo instituto direktorius A. Ragauskas.

A. Ragausko išradimas taip pat gali padėti spręsti problemas, su kuriomis susiduria astronautai. Pastebėta, kad apie trečdaliui ilgai truncančių misijų astronautų jau per pirmą savaitę kosmose pradeda tinti smegenys ir regos nervas, sutrinka jų rega ir orientacija. Nors tikslaus paaiškinimo, kokios priežastys tai lemia,

mokslininkai dar nežino, tikėtina, kad šie sutrikimai kyla dėl sumažėjusios Žemės traukos ir padidėjusio galvospūdžio.

KTU mokslininko sukurtą technologiją jau naudoja JAV Nacionalinis kosmoso biomedicinos tyrimų institutas, kuris tiria ilgos trukmės kosminių skrydžių poveikį žmogaus smegenims ir regai. Nuo sėkmingo šios problemos sprendimo priklauso ir tolimų kosmoso kelionių, pavyzdžiui, misijos į Marsą ateitis.

Neinvaziniai fiziologiniai matavimai, kuriuos atlieka lietuvių sukurti prietaisai, leidžia pastebėti net ir nedidelius galvospūdžio pokyčius. Šie prietaisai taip pat gali būti naudojami diagnozuojant ar gydant glaukomą. Be to, jų nereikia kalibruoti – tai ypač svarbus pranašumas. Todėl šie 2014 m. CE sertifikatą gavę prietaisai suteiks galimybę neurochirurgams, neurologams ir oftalmologams saugiai diagnozuoti platų spektrą smegenų būklės patologijų, taip pat glaukomą.

Is <http://ktu.edu/>

Baltų krivulė

JURGITA STANKAUSKAITĖ

Krivulė, tai baltų tautų sueiga, susibūrimas. Kasmet ji vyksta skirtingoje vietoje. 2015-ųjų Krivulėje, kuri vyko Naisiuose (Lietuvoje), nuspręsta, kad 2016-aisiais susitikimas bus suorganizuotas Jotvingių ir prūsų gyvenvietėje Ožkiniuose. Šis susitikimas skirtas baltų tradicinių dvasinių bendrijų atstovams. Krivulė jungia žmones, vertinančius baltų pasaulėjautą, išpažįstančius protėvių tikėjimą, neabejingus senai trijų tautų istorijai, kultūrai.

Šių metų Krivulė, pavadinimu „Tikėjimas ir tauta“, vyko birželio 3–5 dienomis Ožkiniuose. Tradiciškai baltų susitikimas pradedamas apeigomis. Kiekvienas dalyvis turi progą atsipalaiduoti, nusimesti rūpesčius, drumsčiančius ramybę. Krivulei reikia dvasiškai pasiruošti. Kaip

atrodė vienybės apeigos, kas jas atliko – šiuos klausimus geriau paliksiu praeičiai.

Krivulėje netrūksta diskutuojančiųjų. Kasmet kyla begalė probleminių klausimų, kuriais verta pasidalinti tarpusavyje, kartu ieškoti sprendimo būdų ir kelti naujas bendruomenių užduotis. Per tris dienas buvo kalbama įvairiomis temomis, dalintasi džiaugsmiais ir bendruomenės neraminančiais dalykais. Kelis iš jų verta trumpai pristatyti.

Ne paslaptis, kad



Jurgio Černelio nuotr.



Jurgio Černelio nuotr.

šiemet aktyviai diskutuota dėl kelių sąvokų. Senasis mūsų tikėjimas, geriau žinomas kaip pagonybė – tai tikėjimas ar pasaulėjauta? Kol kas vieningos nuomonės nėra, kadangi kiekvienas prieš šios sąvokos prieina individualiai. Šis klausimas labiausiai diskutuotinas Romuvoje, t. y. senovės baltų religinėje bendrijoje Lietuvoje. Vienas gali tikėti tuo, kuo tikėjo mūsų



Jurgio Černelio nuotr.

protėviai, o kitas tiesiog domėtis savo tautos senuoju gyvenimu, jos istorija.

Kalbantis su lietuvių ir latvių atstovais, buvo iškeltas imigrantų įtakos baltų tautų kultūrai klausimas. Neraminančios yra svetimtaučių kelionės į tokias mažas šalis kaip Lietuva ar Latvija. Kas žino, ar imigrantų banga ateityje nebus didesnė? Jeigu taip, tai ar nestums mūsų kultūros į šalį ir nebandys į viršų kelti savosios? Gali būti atvirkščiai – lietuviai ir latviai stipriau gins savąją kultūrą, bandys ją išlaikyti ir gerbti, pristatinti ir pasakoti apie ją kitoms šalims. Baltų tautų atstovai siekia stiprinti mūsų kultūros ištakų suvokimą, domėtis pasauliu, kuriame ji susiformavo.

Taip pat vis garsiau kalbama apie latvių kalbos mokymą Lietuvos mokyklose. Tą patį kalba ir latviai, kadangi dviejų giminių tautų atstovai sutaria, jog tokioms mažoms baltų tautelėms būtina laikytis kartu, mokėti viena kitos kalbą. Baltų tautų bendruomenių atstovai nerimauja, kad per Krivulę reikalingi yra

vertėjai iš lietuvių į latvių kalbą, o ką jau kalbėti apie prūsų atstovus, kurie kalba tik lenkiškai. Jiems kartais tenka straipsnius versti į rusų kalbą, o jaunesniems – į anglų.

Kaip žinia, Lenkijoje atkuriamą, tiksliau, kuriama prūsų kalbą, remiantis įvairiais lietuvių ir latvių šaltiniais, tyrimų duomenimis. Prūsų palikuonimis save laikantys asmenys dar tik mokosi kalbos, o lietuvių ir latvių tautos vartoja ją nuo

tūkstantmečių. Prūsai tik žengia pirmuosius žingsnius savo kultūros pažinime. Jiems yra itin sunku, kadangi trūksta apčiuopiamų šaltinių, kuriuos galėtų tirti, ieškoti senosios pasaulėžiūros elementų. Prūsų tautos atstovams reikia pagalbos verčiant lietuvių ir latvių tekstus į lenkų kalbą. Mūsų bendruomenės atstovai yra pasirengę šią nelengvą užduotį atlikti, bent jau šiek tiek padėti prūsams ir išversti jiems naudingą medžiagą.

Šių metų Krivulė sukėlė ne vieną audringą diskusiją. Kiekviena tauta turėjo ką pasakyti, bet juk tam ir reikia tokių susitikimų. Norėtusi pabrėžti, kad Krivulė, tai nėra žaidimas ar pramoga. Tai rimtais kultūros klausimais paremta sueiga, į kurią suplaukia įvairių profesijų žmonės, besidomintys ir besirūpinantys savo tautos ateitimi gyvenamoje valstybėje. Kaip seksis aktyviems baltų tautų atstovams siekti užsibrėžtų tikslų, tikriausiai ateity sužinosime, bet ne po vienerių ir ne po dvejų metų, kadangi jų uždaviniai reikalauja daug pastangų, laiko ir kantrybės.



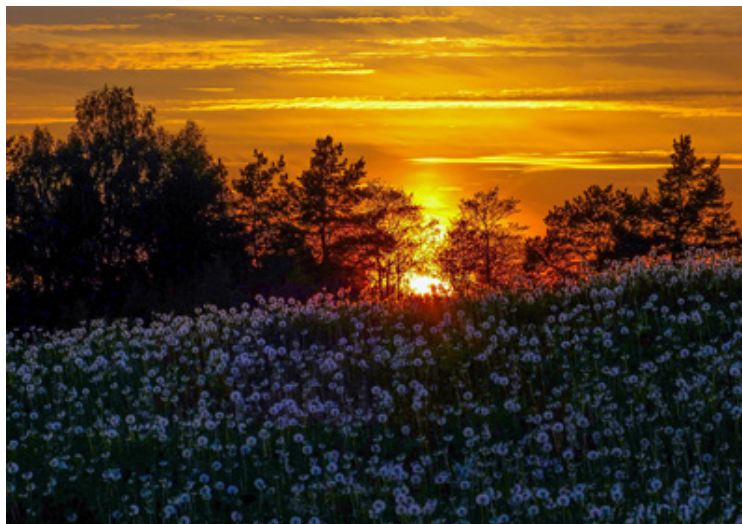
Jurgio Černelio nuotr.

Vasaros sulaukus

VALDO ŽILIONIO NUOTRAUKOSE



Vakarėja



Pūkų pieva



Peizažas vakarėjant



Dangaus vartai



Būkim kartu



Pasislėpk!



Švelnumas



Gamtos brangakmeniai



Pavasario gaiva



Baravykų karalystė



Vasaros spalvos



Vasaros nektaras



Mama, kur tu?



Medžioklė



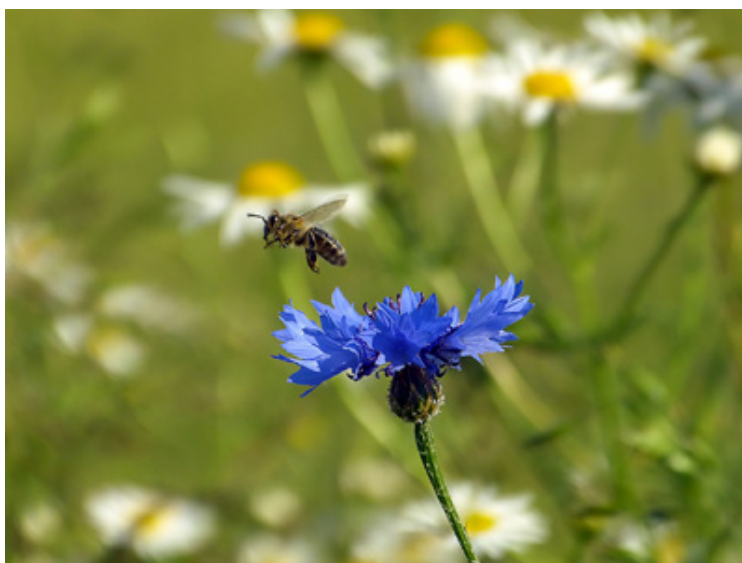
Kur trys galvos, tai ne viena



Pabučiuok mane



Belaukiant



Skrydis

Ansamblių sąskrydis 2016

Birželio 26 d. Burbiškių kaime prie Galadusio ežero įvyko tradicinis ansamblių sąskrydis, kuriame dalyvavo 15 mūsų krašto ansamblių ir folkroko grupė „Žalvarinis“ iš Lietuvos. Renginį rėmė Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministerija. Jį suorganizavo Lenkijos lietuvių draugija.



Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos moksleivė Simona Zubavičiūtė



Punsko lietuvių kultūros namų vaikų liaudies meno studija „Puniukai“



Punsko lietuvių kultūros namų mišrus choras „Dzūkija“



Punsko Kovo 11-osios licejaus šokių grupė „Šalčia“



Lietuvių šv. Kazimiero draugijos vyrų kvartetas



Punsko lietuvių kultūros namų choreografinis sambūris „Jotva“



Lenkijos lietuvių draugijos Suvalkų skyriaus ansamblis „Ančia“

Virginijos Karčauskienės nuotr.



Seinų „Lietuvių namų“ vaikų ir jaunimo šokių grupė „Seina“

Virginijos Karčauskienės nuotr.



Vidugirių kaimo kapela

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Punsko lietuvių kultūros namų šokių grupė „Vyčiai“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Punsko lietuvių kultūros namų kapela „Klumpė“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Punsko senjorų klubo ansamblis „Tėviškės aidai“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Seinų „Lietuvių namų“ liaudiškos muzikos kapela „Šalcinis“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Punsko Kovo 11-osios licejaus absolventės „Ulbuonėlės“

Algidio Vektoriaus nuotr.



Seinų „Lietuvių namų“ vokalinė grupė „Intro“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Visų ansamblių bendra daina „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“

Algirdo Vektoriaus nuotr.



Padėka Romui Žukauskui

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.



Folkroko grupė „Žalvarinis“ iš Lietuvos

Algirdo Vektoriaus nuotr.

„Tautiška giesmė“ aplink pasaulį

Suvalkai



Kosto Leončiko nuotr.

LIEPOS 6-OJI – LIETUVOS VALSTYBĖS DIENA

Liepos 6-ąją visame pasaulyje tuo pačiu metu (21 val. Lietuvos laiku) lietuviai giedojo Lietuvos himną. Kartu giedoti himną šią dieną buriamasi nuo 2009 m., kai buvo minimas pirmojo Lietuvos vardo paminėjimo Kvedlinburgo analuose tūkstantmetis.

1253 m. liepos 6-ąją karūnuotas pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius Mindaugas. 1251 m. Mindaugui priėmus krikštą, Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė popiežiaus Inocento IV Milane surašyta bule buvo paskelbta katalikiška Lietuvos karalyste. Tokiu būdu Lietuvos didysis kunigaikštis, vėliau Lietuvos karalius Mindaugas žengė žingsnį Lietuvos valstybės tarptautinio pripažinimo link.

Lenkijos lietuviai irgi prisijungė prie himno giedojimo akcijos. Seinuose visi rinkosi prie vysk. Antano Baranauko paminklo, Punske prie Lietuvių kultūros namų, Suvalkų lietuviai susibūrė „Vienybės“ klube, „Tautišką giesmę“ giedojo taip pat varšuviečiai.

Paprastai gausiausiai susirenkama Punske. Šiemet su punskiečiais himną giedojo ir iš Lietuvos atvykę šauliai.



Mindauginės Seinuose

DALIA ASTRUSKIENĖ

Liepos 6-ąją lietuviai visame pasaulyje švenčia pirmojo suvienytos Lietuvos valstybės valdovo, kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventę – Valstybės dieną. Ta proga Seinų „Lietuvių namai“ jau devintą kartą suruošė šventinį koncertą, kuris vyko 2016 m. liepos 2 d. Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos aikštėje. Koncertavo Seinų „Lietuvių namų“ kolektyvai: vaikų ir jaunimo šokių grupė „Seina“ (vad. A. Dzimida), kapela „Šalcinis“ (vad. V. Gavutis), vokalinė grupė „Intro“ (vad. J. Pileckas).

Į šventę atvyko Alytaus muzikos mokyklos liaudiškos muzikos kapela (vad. Rita Frendzelienė ir Edita Radvilavičienė). Ji koncertuoja įvairiuose Alytaus miesto ir muzikos

mokyklos renginiuose, festivaliuose, pasaulio lietuvių ir moksleivių dainų šventėse. 2013 m. kolektyvas dalyvavo festivalyje-konkurse „Muzikuokime drauge“ Birštone,

kur laimėjo I vietą, o 2014 m. pelnė Grand prix. Liaudiškos muzikos kapela bendradarbiauja su tautinių šokių kolektyvu „Uldukas“, kuriame šoka Alytaus Panemunės pagrindinės mokyklos mokiniai (vad. Laisvutė Adomaitienė). Abu kolektyvai savo metų darbo rezultatų apibendrinimo neįsivaizduoja be kasmetinių užsienio kelionių į tarptautinius festivalius. Viešėta daugelyje užsienio šalių: Vengrijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Makedonijoje, Lenkijoje, Latvijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Bulgarijoje, o birželio mėnesį grįžo iš koncertinės kelionės Graikijoje. Džiaugiamės, kad pasirodė Vidugirių kaimo kapela (vad. Jurgis Vaznelis). Ji mums pakvietus visada mielai dalyvauja „Lietuvių namų“ organizuojamuose renginiuose.



Petro Maksimavičiaus nuotr.



Petro Maksimavičiaus nuotr.

Renginį praturtino gerb. Antanas Kirvelevičius iš Jonavos, vadinamas „žmogumi-orkestru“, nes tuo pačiu metu geba groti net aštuoniais instrumentais, be to, įvairiomis kūno pozomis. Visą gyvenimą muzikuojantis joniškis groja armonika, mušamaisiais instrumentais, cimbo-lais, lūpine armonikėle, kontrabosu. Muzikanto amunicija sveria net 70 kilogramų! A. Kirvelevičius, pagal specialybę statybininkas, pirmąją vokišką armoniką nusipirko būdamas trylikos metų iš piemenuko uždarbio. Nuo tada užsikrėtė ne tik grojimo, bet ir instrumentų aistra. Jis atvežė senoviškų lietuvių liaudies instrumentų parodą, kurią „Lietuvių namuose“ nemokamai galima lankyti iki liepos pabaigos.

Į šventę atvyko ir mūsų bičiuliai – Kumečių kaimo bendruomenės kapela „Kaimynai“, kuriai vadovauja Audronė Granskienė. Kapela gyvuoja jau šešerius metus. Tai mėgėjai muzikantai ir dainininkai. Jie koncertuoja ne tik pačių organizuojamose šventėse, bet ir miestų renginiuose, respublikos mastu mugėse, taip pat kapelų varžytuvėse. Tai Dzūkijos regiono kaimo muzikantų šventės varžytuvių 2013 m. prizininkai, 2014 m. gavę šauniausios kapelos titulą, o 2015 m. tapę nugalėtojais. Daug keliauja ir patys sako: „Iš dūšios grojam ir dainuojam liaudies sukurtas dainas“.

Mindaugines užbaigė Audriaus Janonio koncertas. Tai jaunas dainininkas, daugelio muzikinių projektų ir konkursų dalyvis. 2014 m. dalyvavo LNK projekte „Lietuvos balsas“ ir tapo finalininku, 2015 m. pateko į BTV projekto „Muzikinė kaukė“ dalyvių sąrašą.

Renginys galėjo įvykti mūsų garbingų rėmėjų – Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerijos bei Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose – dėka. Labai ačiū Jums.

Knyga „Punsko lietuvių kultūros namai 1956–2016“

ASTA PEČIULIENĖ

Punsko lietuvių kultūros namams (LKN) šiemet švenčiant veiklos 60-metį, gimė mintis išleisti leidinį apie šių namų veiklą. Ėmėmės nelengvo darbo – parengti LKN 60-ies metų istorijos knygą, kurioje nerastume naujų faktų, sukurtų istorijų ar įvykių. Joje bandėme įamžinti visa, ką suradome visų pirma kultūros namų rašytose kronikose,

mūsų neįkainojamame žinių lobyne – Lenkijos lietuvių leidinyje „Aušra“ ir žmonių prisiminimuose.

Stengėmės kuo plačiau pristatyti Punsko LKN veiklos gaires. Nebuvo tai nei paprastas, nei greitas darbas. Būdavo, kad apie tą patį faktą rasdavome informacijos keliuose šaltiniuose ir kiekviename iš jų ji buvo kiek skirtinga. Kai ką sugebė-

jome atsekti, kai ko, deja, jau ne, nes tų įvykių liudytojų jau nėra tarp gyvųjų... Kai kur publikacijose buvo įsivėlusių klaidų. Pastebėtas klaidas bandėme atitaisyti, nurodę patikslintą informaciją.

Knygą sudaro keturiolika skyrių. Juose apžvelgiama kultūrinės veiklos pradžia mūsų krašte, minima kultūros namų įsikūrimo istorija, naujo pastato statybos eiga, pristatomi vedėjai (direktoriai), visi vadovai bei darbuotojai. Chronologiškai



pateikiamos žinios apie visus ansamblius, veikusius ar veikiančius po LKN sparnais, išvardijamos išvykos, parodos, kultūriniai renginiai, kuriuos praeity ar šiomis dienomis rengia kultūros namai. Atskiruose skyriuose aprašomi Juozo Vainos etnografinis muziejus bei skansenas – įstaigos, kurias globoja Punsko LKN. Išskirtinė knygos dalis – „Idomybės“, kurios suintriguoja, pajvairina ir praskaidrina mūsų gyvenimo akimirkas. Lietuvių

kultūros namai – tai ne tik aktyvi, energinga bendruomenė, jos veikla, pastatas, bet ir rėmėjai, kurie taip pat išvardinti viename knygos skyrių.

Knyga išleista Punsko „Aušros“ leidykloje, ji – 480 puslapių (410 p. nespaltuoti, 70 p. išspausdintos spalvotos nuotraukos, kuriose įamžintos LKN ansamblių gyvavimo akimirkos). Sudėtinė knygos dalis – DVD plokštelė, išleista Palenkės vaivadijos lėšomis. Šioje plokštelėje rasite, tarp kitko, informacijos apie veikusius ar veikiančius ansamblius. Tarp kitų įrašų yra kažkada veikusio estradinio ansamblio „Punia“ 1973 m. koncerto ištraukos bei dabartinių LKN ansamblių ir organizuojamų renginių vaizdo įrašai. Šio filmo autorius – Sigitas Birgelis, scenarijaus autorė – Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė.

Galbūt ne visos pavardės parašytos taisyklingai, galbūt ne visi dalyviai paminėti, galbūt ne visur tokia tiesa, kokią Jūs žinote, tad prašom atlaidumo ir supratimo. Nors knyga jau išleista – vis dėlto laukiame Jūsų pastabų, kad ateities kartos galėtų ištaisyti įžvelgtas klaidas ir nupiešti kuo skaidresnį Punsko LKN veiklos vaizdą.

Norėčiau padėkoti visiems, kurie



Knygos pristatymas per Punsko LKN jubiliejų

prisidėjo prie šios knygos atsiradimo: Nijolei Birgelienei, Jūratei Kardauskieniui, Sigitui Krakauskui, Kostui Leončikui, Jolantai Malinauskaitei-Vektorienei, Kornelijai Mauiūtei, Teklei ir Jurgiui Paransevičiams, Egidijai Pocienei, Robertui Slovikiui, Algiui Uzdilai, Valentui Uzdilai, Romui Vitkauskui ir Jonui Zakaravičiui. O kiek dar buvo tokių asmenų, kurie geranoriškai skambindavo, sutikę gatvėje siūlė senas nuotraukas, savus prisiminimus. Visiems Jums nuoširdžiai dėkojame. Šios knygos atsiradimui turėjo įtakos daugelio žmonių gera valia, geranoriškumas ir neįkainojama pagalba.

Knygos leidybą rėmė Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerija bei Palenkės vaivadijos maršalkos įstaiga.

Knygą rengėme dvejus metus, tačiau tik išleidus pasirodė, kad joje neapsieita be klaidelių. Kai ką jau spėjome ištaisyti ir išleisti „Klaidų atitaisymą“, vis dėlto tik knygai paplitus po žmones sulaukėme dar daugiau pastabų, o kartais net priekaištų. Brangūs skaitytojai, dar kartą prašom Jūsų atlaidumo. Juk žinote, kad „ne šventieji puodus lipdo“. Taip esą ir su šia knyga. Ją visuomeniškai

kūrė buvę direktoriai, mūsų ansamblių vadovai, kurie ne tik knygą turėjo gyventi... Todėl dar kartą kreipiamės į Jus, prašydami ateiti ir nebijoti išreikšti savo nuomonę apie leidinį, pateikti asmenų pavardes, kurių neįrašėme į knygos puslapius. Pavyzdžiui, „Jotvos“ ansamblio dalyvių pavardžių nėra išlikę nuo maždaug 1979 iki 1992 m. Kas joje šoko (ypač kokie vaikai ir jaunuoliai), bandėme atkurti tik iš prisiminimų ar nuotraukų, kurių taip pat nebe daug likę. Tad patys nujaučiame, jog didžiausios dalyvių spragos gali būti būtent šiame ansamblyje. Mat jis per visą savo gyvavimo istoriją turėjo daugiausia dalyvių.

Labai stengėmės įamžinti ateities kartoms plačią Punsko LKN veiklą. Manau, kad tai pavyko. Jeigu kada nors gausime lėšų antram leidimui – būtinai įdėsime visas Jūsų pastabas, atitaisysime įžvelgtas klaidas.

Knygą padovanojome visiems autoriams, buvusiems direktoriams, vadovams. Esant progai ją įteiksime visiems ilgamečiams LKN ansamblių dalyviams. Visi kiti, kam įdomu, galite knygą įsigyti Punsko LKN.

Punsko „Senosios klebonijos“ muziejuje atidaryta nauja paroda „Iš Punsko parapijos bažnytinio paveldo“

MUZIEJININKĖ NASTUTĖ SIDARIENĖ

Birželio 29-ąją Punsko „Senosios klebonijos“ etnografiniame muziejuje iškilmingai atidarėme Punsko parapijos bažnytinio paveldo parodą. Atidarymo metu giedojo Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos etnografinis ansamblis „Gimtinė“. Dalyvavo keletas kunigų, atlaidų dalyviai.

Paroda surengta iš muziejaus eksponatų ir jau nenaudojamų parapijoje, senų bažnytinių reikmenų. Šiame muziejuje buvo sukaupiti nebenaudojami mūsų parapijiečių išausti, apmegzti, išsiuvinėti ir jau gerokai laiko apnaikinti senieji altorių užtiesimai, keletas kunigų arnotų, procesijų rūbai, išausti ir pasiūti kunigo Igno Dzermeikos pastangomis. Kitus daiktus paskolino parapijos klebonas. Tai senas, jau daug metų nenaudojamas procesijų altorėlis su šv. Petru ir Povilu. Altorėlyje esanti aukotojų Jasiukevičių pavidė. Ant kitų daiktų taip pat užrašytos aukotojų pavidės. Dar prieš keletą metų ant bažnyčioje naudojamos monstrancijos išgraviruota „Dovanojo kunigas Bonifacas Valinčius 1009 m.“. Taurėje įrašyta A. Savicko pavidė, ant vieno arnoto išsiuvinėta Kadišienės pavidė. Kitų daiktų aukotojai neįamžino savo pavidžių, o gal juos įsigijo patys bažnyčios tarnai. Tai baldakimas, žvakidės, ilgos ir trumpos stulos, kurios seniau naudotos visiškai kitam tikslui, o dabar jau tapusios tik eksponatais.

Parodoje pristatoma Punsko



Nastutės Sidarienės nuotr.

parapijos kūrimosi istorija. Eksponuojama 1597 metų parapijos steigimo akto kopija, kaimų priskyrimo parapijai ir kitų aktų kopijos. Parapijos steigimo akte pabrėžiama, kad Punsko parapijos klebonas turi būti lietuvis arba mokėti lietuvių kalbą. To meto bažnytiniai dokumentai buvo rašomi lotynų kalba. Lotyniškai rašytos šv. Mišių senosios knygos, praėjusių amžių giesmių rinkiniai.

Parodą surengti padėjo keletas žmonių. Be kitų, daug patarimų davė ir padėjo sudėlioti kunigų aprangą Punsko parapijos kunigas Marius Talutis. Visiems pagalbinkams labai dėkoju.

Visus, ypač parapijiečius, kviečiu lankyti šią ir kitas muziejuje veikiančias parodas.



Nastutės Sidarienės nuotr.

Pristavonyse pašventintas kaimo kapinaičių paminklas

PETRAS VITKAUSKAS

Birželio 19 d. Pristavonyse buvo šventinamas kaimo kapinaičių paminklas. Kaimo bendruomenė susirinko dar prieš 19 val. kryžkelėje Pristavonys–Paliūnai–Taurusiškės esančiose senosiose kaimo kapinaitėse. Kas sėdėdami ant paruoštų suolų, kas stovėdami ir besišnekučiuodami nekantriai laukė iškilmų. 19.15 val. pradėtos šv. Mišios, kurias atnašavo Punsko vikaras Marius Talutis. Giedojo vargonininkas Eugenijus Parakevičius, patarė zakristijonas Silvestras Aleksa. Kunigas per pamokslą kalbėjo apie kaimo lietuvių bendruomenės svarbą, vienybę – kaip tautiškumo išlaikymo sąlygą. Priminė, kad daina yra grandis, kuri jungia bendruomenę ir leidžia išverti visas negandas.

Po paminklo pašventinimo apeigų sugiedotas Lietuvos himnas ir kartu nusifotografuota. Žodį tarė kaimo seniūnas Algirdas Makauskas.

Mintis pastatyti paminklą kilusi jau maždaug prieš penkiasdešimt metų. Pernai pasikalbėjus su Juozu Vazneliu iš Suvalkų apie kapines sužinota daugiau. Mat jis rašęs knygą apie mūsų krašto kaimų amžinojo poilsio vietas. Archyvuose aptikti sąrašai XIX a. viduryje ir antrojoje pusėje palaidotų per septyniasdešimties gyventojų. Šiose kapinaitėse XVII–XIX a. tikrai laidoti Pristavonių ir gretimų kaimų žmonės. Spėjama, kad jos buvusios nuo kaimo įkūrimo XVI a. pab. Šalia jų, klonyje upelio link, senų žmonių teigimu, būta vokiečių kapinaičių. Per I pasaulinį karą čia palaidotas vokiečių karininkas. Tarpukariu jo šeima palaikys išsivežė į Vokietiją. Mat Pristavonių kaime gyventa kelių vokiečių šeimų, kurios atsikėlė praėjus epidemijoms, marui. Daugiau vokiečių gyventa Paliūnuose. Tiesiant kelią Pristavonys–Paliūnai–Taurusiškės (jis tris kartus modernizuotas) buvo

randama kaulų, sagų, monetų. Apie 1997 ar 1998 m. kasant griovį vandentiekiiui, būdami Pristavonių pradinės mokyklos mokinukai, išgirdę apie rastus žmonių kaulus, atbėgę pamatėme griovio smėlyje dvi eiles laidojimų – tamsias dėmes: vieną giliau, apie dviejų metrų gylyje, kitą arčiau paviršiaus, arti pusantro metro gylyje, bet kaulai jau buvo paimti ir apkasti. Dar būdavo randama segių ir pinigų – rusiškų kapeikų.

Seniūnas Algirdas Makauskas ėmėsi darbo jau 2015 m. rudenį. Petro Jurkiūno laukuose surastas paminklui tinkamiausias akmuo. Darius Radzevičius su keltuvu jį pastatęs. Kazys Valinčius atliko betono pamatą. Darbuose talkino Algirdas Makauskas, Darius Marcinkevičius, Petras Jurkiūnas, Darius Radzevičius, Algis Samulevičius, Juozas Balyta, Mariušas Dolistovskis (Mariusz Dolistowski). Kaimo gyventojai, pasiuntus krivulę, susidėjo reikalingoms išlaidoms (paminklo įrašui, cementui, šv. Mišioms ir vakarienei). Lėšas surinko Petras Dzemionas ir Kazys Valinčius. Įrašą iškalė Juozas Pacukonis. Kryžių – saulutę padovanojo Juozas Balyta. Paminklo aplinką papuošė gėlėmis Vida Marcinkevičienė su kitomis kaimo moterimis. Visi Pristavonių gyventojai prisidėjo, kuo tik galėjo: darbu, auka, patarimais ir gera valia. Visiems širdingai padėkota, kad pagerbė kapines, kur amžiams atgulę Pristavonių ir aplinkinių kaimų gyventojai. Paskui buvusioje kaimo mokykloje įvyko vakaronė.



Petro Vitkausko nuotr.

Tarptautinės sporto žaidynės

VIDA JOLANTA STANKEVIČIENĖ

Birželio 30 dieną Šilainėje vyko jau kelintos Tarptautinės sporto žaidynės. Jose dalyvavo 32 asmenys. Varžėsi trys klubai: Marjampolės žmonių su negalia sporto klubo „Šešupė“ nariai, Ukmergės neįgalųjų sporto klubas „Vilkmergė“ bei Punsko „Viltelės“ klubo nariai. Sportininkai išbandė savo jėgas įvairiose rungtyse: bočios, žiedų, strėlių ir baidų mėtymo bei žvejybos.

Neįgaliuosius pasveikino ir sėkmės linkėjo „Viltelės“ pirmininkė Vida Stankevičienė bei klubo „Šešupė“ vadovas Juozas Abramavičius.

Tokie sportiniai susitikimai ne tik ugdo neįgalųjų suvokimą apie sportą, kaip puikią laisvalaikio praleidimo formą, skatina ruoštis ir gerinti rezultatus visus metus, bet kartu ugdo ir komandinę dvasią, tarpusavio

pasitikėjimą bei suteikia daugybę gerų emocijų prieš žaidynes.

Kaip kiekvieną sykį, taip ir šį netrūko sportinio azarto, daugybės gerų emocijų, lengvų nusivylimų ir pergalės šūksnių. Visi tarptautinių sporto žaidynių dalyviai buvo apdovanoti taurėmis, dovanėlėmis bei diplomais.

Baidų mėtymo rungtyje I vietą laimėjo Giedrius Žilionis („Šešupės“ klubas), II vietą Vygantas Ragaišis („Vilkmergės“ klubas), III – Albinas Cvilikas („Šešupės“ klubas). Strėlių mėtymo rungtyje I vietą iškovojo Gintas Petruškevičius („Viltelės“ klubas), II vietą – Algimantas Juknelis („Šešupės“ klubas), III atiteko Konstantinui Trusovui („Vilkmergės“ klubas). Žiedų mėtymo rungtyje „Šešupės“ klubo nariui Giedriui

Žilioniui pasisekė laimėti I vietą, II vieta atiteko Vygantui Ragaišiui („Vilkmergės“ klubas), o III vieta – Danutei Aleksienei („Viltelės“ klubas). Žvejybos rungtyje I vietą pelnė Konstantinas Trusovas („Vilkmergės“ klubas), II – Feliksas Lermanas („Vilkmergės“ klubas), III – Valerijus Ivanovas („Vilkmergės“ klubas).

Bočią žaidė trys komandos. „Viltelės“ klubui atstovavo Valdas Mankauskas, Ramūnas Aleksa ir Alytė Sendaitė, „Šešupės“ klubui – Juozas Abramavičius, Juozas Valiliauskas ir Rimas Kemfertas, „Vilkmergės“ klubui Konstantinas Trusovas, Robertas Klevinskas ir Vygantas Ragaišis. I vietą laimėjo „Šešupės“ klubas, II vietą „Viltelės“ klubas, o III – „Vilkmergės“ klubas. Po apdovanojimų vyko vakaronė prie laužo.

Žmonių tarpusavio santykiai – vieni svarbiausių socialiai būtybei. Pagrindiniai klubų susitikimo tikslai buvo: plėtoti kūno kultūrą ir sveikatingumą tarp žmonių su fizine ir proto negalia, bendradarbiauti, integruotis su neįgaliais sportininkais įvairių sporto šakų rungtyse, plėtoti draugiškus bendravimo ir bendradarbiavimo ryšius tarp klubų ir siekti kuo geresnių rezultatų. Buvome patenkinti turininga sportine programa, gerais išpūdziais ir patirtimi. Džiaugėmės ne vien apdovanojimų gausa, bet ir galimybe susitikti, pabendrauti, išbandyti savo jėgas rungtyse ir patirti mažonių emocijų.



Violetos Žukauskaitės nuotr.

Strėlių mėtymas

PUNSKO DIENOS - ŽOLINĖS 2016

RUGPJŪČIO 12 d. (penktadienis)

19:00 – „Jotvos“ 65-mečio jubiliejinis koncertas
Punsko lietuvių kultūros namuose

RUGPJŪČIO 13 d. (šeštadienis)

19:00 – XXIII lietuvių jaunimo estradinių dainų
šventė ir grupės „Džentelmenai“ iš
Plungės koncertas; po koncerto šokiai

RUGPJŪČIO 14 d. (sekmadienis)

9:00 – XXXIII tautodailės mugės atidarymas
Punsko bažnyčios aikštėje

DUONOS, MEDAUS IR PIENO ŠVENTĖ ŠILAINĖJE

13.30 – išvažiavimas brikelėmis iš Punsko bažny-
čios aikštės į šventę

14.00 – šventės pradžia. *Tradiciónių patiekalų gamyba
ir skanavimas: duonos kepimas, sūrių slėgimas,
medaus kopimas, žuvų rūkymas; javų kūlimas
spragilais, grūdų gironomis malimas; pasivažinė-
jimas brikele; konkursai; Šveicarijos kultūros
centro kapelos „Varpena“ bei Upninkų kultūros
centro kapelos pasirodymai. Visą dieną – eks-
tremalūs šuoliai su vandens katapulta, bėgioji-
mas po ežerą su vandens burbulais.*

20.00 – grupės „Tautinis brandas“ koncertas

RUGPJŪČIO 15 d. (pirmadienis)

8:00 – šv. Mišios lietuvių kalba

9:00 – XXXIII tautodailės mugė Punsko bažnyčios
aikštėje

9:30 – šv. Mišios lenkų kalba su procesija

11:00 – šv. rožančius; gieda Punsko bažnyčios choras

12:00 – derlinių vainikų šventinimas

12:15 – šv. Mišios lietuvių kalba su procesija

14:00 – XI tarptautinis folkloro festivalis „Auskim,
sesutės, abrusus“ prie Punsko bažnyčios

KONCERTAI PRIE PUNSKO LIETUVIŲ KULTŪROS NAMŲ

(Kovo 11-osios g. 17)

18:00 – 18:40 Gargždų kultūros centro diksilendo
grupė ir Gargždų muzikos mokyklos pučiamųjų
orkestras bei merginų šokių grupė prie pučia-
mųjų orkestro

18:40 – 20:00 Batniavos vaikų liaudiška kapela
„Karklynėlis“; Domeikavos liaudiška kapela
„Seklyčia“; „Kauno bandonija“

20:00 – 21:30 Grupė „Arka“ iš Šiaulių

21:30 – 21:45 Studijos „Liepsnose“ ugnies šou

21:45 – 23:00 Grupė „Dreams“ iš Kauno

23:00 – Fejerverkai

23:00 – 24:00 Grupė „Man-Go“ iš Klaipėdos;
po koncerto šokiai

Rėmėjai:



Urząd Marszałkowski
Województwa
Podlaskiego



Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji



Punsko savivaldybė

KITOS PRAMOGOS: visas dienas galima lankyti Jotvingių
ir prūsų gyvenvietę Ožkiniuose, muziejų „Senoji klebonija“
Punske, Punsko skanseną.

Punsko restoranai: „Užeiga“, „Sodas“, „Rūta“ ir baras
„Karčema“ kviečia paragauti lietuviškų ir kitokių patiekalų

Rengėjai: Punska savivaldybė, Punska lietuvių kultūros namai, Lenkijos lietuvių draugija, Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija,
Lenkijos lietuvių jaunimo sąjunga, Lenkijos ir Lietuvos agroturizmo ir rekreacijos draugija „Kaimynai“, Jotvingių ir prūsų bendrija, Punska parapija
Informaciniai rėmėjai: Punska „Aušros“ leidykla ir redakcija, www.punskas.pl

*Gražiausių metų leiski palinkėti,
Te niekadados nebus rudens.
Pavasariai tebus džiaugsmu nusėti
Ir laimė širdyje gyvens.
Giedrų dienų Tau linkime,
Daug sukakčių dar švęst,
Ilgų ilgiausių metų
Ir laimėj bei džiaugsmu gyvent.*

Liepos 7 d. 60-ąjį gimtadienį šventė
Angelė Sakavičienė. Ta proga sveikina

Artimieji

*Užmirški dienas debesuotas,
Širdy tebus vien gera ir džiugu.
Tegul Dievas Tau dosniai dalija,
Ko ieškojai ir ko neradai.*

Mylimai sesutei Laimutei
vardadienio proga daug geros sveikatos
ir kantrybės linki

Sesuo Teresė

*Neliūdėkite, kad metai nuplasnojo
Tarytum paukščiai į šiltus kraštus.
Jums jubiliejų gražų dovanojo,
O dienos verčia vėl naujus lapus.
Tegul jos būna saulėtos ir šviesios,
Be debesėlių, be piktų audrų.
Te džiaugsmas nuolat ranką Jums ištisia
Ir eina su Jumis gyvenimo keliu.*

Su 60-uoju gimtadieniu **Onutė Šimčikienė**
iš Skarkiškių kaimo sveikina

Vyras, vaikai, marčios ir anūkai

*Papuošti sidabru smilkiniai,
O širdy viešpatauja ramybė.
Išauginti vaikai, nugaleti vargai,
Praeity vien praėjusių metų grožybė.
Tad būkit laiminga ir gyvenkit dar ilgai,
Lai gegužiais žaliais ir gruodžiais žvarbiais
Eina metai žingsniukais mažais.*

Liepos 24 dieną 90-ąjį gimtadienį švęs
Veronika Vaškevičienė iš Vaitakiemio.

Brangi Mamyte, Močiute ir Promočiute, linkim
Jums geros sveikatos bei dar daug džiugių ir saulėtų
gyvenimo metų.

*Dukra Danutė su vyru, sūnūs Petras su šeima ir
Vitas bei 7 anūkai su šeimomis ir 9 proanūkiai*

Liepos 9 d. Punsko bažnyčioje
aukso žiedus sumainė
Jurgita Stankauskaitė ir Petras Batvinskas.

Jurgita ir Petrui!
*Būkite vienas kitam saulė – ji kelią nušviečia.
Būkite vienas kitam rasa – ji dulkes nuo kaktos nušluosto.
Būkite vienas kitam vandeniui – jis ištroškusį pagirdo.
Būkite vienas kitam draugu, tikru draugu,
kuris gyvenime viską atstotų.*

Sutuoktuvių proga sveikina Jus

„Aušros“ redakcijos kolektyvas

**PARDUODAME AKMENS ANGLĮ
patraukliomis kainomis.**

Perkant daugiau kaip 4 tonas
tonos kaina 550 zl.

Juozas Zubavičius, Seinai,
Konarskio g. 4

Tel. 606 459 579, 87 5173 137

Lietuvos žiniasklaida

2016 06 20 – 07 09

Jau pora savaitžių visa Europa diskutuoja apie Didžiojoje Britanijoje vykusį referendumą, dar vadinamą „Brexit“, dėl šalies likimo Europos Sąjungoje (ES). Kaip žinia, laimėjo pasitraukimo iš ES šalininkai.

Lietuvos žiniasklaidoje šiam klausimui skirta gausybė rašinių, televizijos ir radijo laidų, kuriose aptarinėti referendumo rezultatai, svarstyta, kokios pasekmės dėl vienos iš galingiausių tiek ekonominiu, tiek kariniu atžvilgiu šalių pasitraukimo lauktų Europos, Lietuvos, kaip tai galėtų paveikti dešimtis tūkstančių mūsų tautiečių, gyvenančių Jungtinėje Karalystėje.

Kaip rašė portalas lrytas.lt, referendumo rezultatai didžiajai šioje užsienio valstybėje gyvenančių lietuvių daliai buvo netikėti. „Tinklapiu Anglija.lt prieš referendumą atliktos apklausos duomenimis, beveik 60 proc. lietuvių teigė manantys, kad nugalės pasilikimo ES šalininkai, ir tik 25 proc. manė, kad laimės tie, kas palaiko išstojimą iš ES. (...) Septynerius metus gyvenanti Anglijoje Rima Aleksandra Leliungienė sakė laukusi kitokių referendumo rezultatų, bet visai nenustebusi, kad anglai nubalsavo išstoti iš ES. „Labai gerai suprantu anglus. Jie turi per daug nemalonumų dėl emigrantų“, – sakė ji.“

Ramūnas Bogdanas komentare per LRT radiją irgi kaip vieną iš priežasčių, kodėl britai balsavo už savo šalies išstojimą iš ES, nurodė imigrantų – tarp jų ir lietuvių – nederamą elgesį šalyje. „Turėdami omenyje, kad Lietuva yra nedidelė valstybė, galime pasipūtę pripažinti, kad svariai prisidėjome prie referendumo Jungtinėje Karalystėje rezultato. Lietuvių imigrantų prasižengimai teisėsaugai nuo girtavimo, muštynių iki vagysčių, visų

įmanomų ir neįmanomų pašalpų melžimas iš „kvailų anglų“ buvo vienas iš argumentų, dėl kurių didesnė pusė britų pasakė „Ne“ Europos Sąjungai. Ir nereikia kuklintis: Peterborough, kur gausi lietuvių bendruomenė ir net lietuviškas restoranas atidarytas, užėmė garbingą antrą vietą priešiškesniųjų Europos Sąjungai vietovių sąrašė“, – kalbėjo komentatorius.

Beje, daugelis Lietuvos politikų, politologų, apžvalgininkų taip pat prognozavo, kad britai turėtų pasilikti ES. Vienas iš tų, kurie manė, jog britai vis dėlto nutars pasitraukti iš ES, ir raginęs dėl to lažintis savo pašnekovus, buvo Žinių radijo laidų vedėjas Aurimas Perednis.

Nigelo Farage'o, Didžiosios Britanijos UKIP partijos lyderio, vieno iš aršiausių išstojimo iš ES šalininkų, vadovaujamos Europos Parlamento frakcijos narys, partijos „Tvarka ir teisingumas“ lyderis Rolandas Paksas portalui 15 min.lt pripažino, kad tokia frakcijos lyderio sėkmė nustebino. „Aš buvau šalininkas, kad britai pasilikėtų. Bet mano prognozės buvo klaidingos, britai visiškai nusivylė ES (...)“

Paklaustas, ar ES politikai nesikeičiant ir pats R. Paksas inicijuotų referendumą dėl Lietuvos išstojimo, jis susilaikė nuo skubotų išvadų. „Per drąsus klausimas šiandien ryte. Bet noriu pasakyti, kad užmerkt akių po to, kas įvyko, jau nebegalima. Jau reikia sprendimų“, – sakė R. Paksas.

„Šis referendumas, šalia visų kitų signalų, siunčia ir signalą apie politinio elito nesusikalbėjimą su didele dalimi rinkėjų. (...) Esminis klausimas, kuris dabar turėtų labiausiai rūpėti kitų ES šalių politikams, įskaitant ir Lietuvos, kaip rasti kalbą su tais nepatenkintais savo šalių gyventojais,

rinkėjais, kurie gali būti nepatenkinti savo ekonomine situacija, gali jaustis nesaugiai dėl pasaulyje vykstančių pokyčių“, – agentūrai ELTA apie referendumo rezultatus kalbėjo Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Ramūnas Vilpišauskas.

Tuo metu ekonomistas Nerijus Mačiulis, įvertindamas „Brexit“ ekonomines pasekmes Lietuvai, teigė, jog, jo manymu, tiesioginių pasekmių bent jau artimuoju laikotarpiu esą nevertėtų laukti – Jungtinė Karalystė liks ES nare dar mažiausiai dvejus metus, prekyba nesustos, sienos neužsivers, emigrantų perlaidos neišsės, nors ir šiek tiek nuvertės. „Bet, žinoma, neigiami lūkesčiai ir neapibrėžtumas gali slopinti investicijas ir darbo vietų kūrimą. Deja. Baimė, nerimas, neapibrėžtumas dėl ateities – visa tai yra ekonominio augimo priešai“, – delfi.lt sakė analitikas.

O Europos Parlamento narys Antanas Guoga portale 15 min.lt teigė, kad Lietuva dėl Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš ES galėtų netgi turėti nemažai naudos. Rašinyje „Kaip Lietuvai laimėti iš „Brexit“?“ autorius rašė: „Vilnius yra tarp geriausiai reitinguojamų Europos miestų. (...) Kad ir kaip paradoksaliai skambėtų, „Brexit“ yra mūsų šansas. Dabar visi už investicijas atsakingi Lietuvos pareigūnai – nuo „Investuok Lietuvoje“ administratorės iki Ministro Pirmininko – turėtų pergaltoti savo vasaros atostogų planus. Dabar ne metas atostogauti. Dabar laikas su aistra, entuziazmu ir net šiek tiek agresyvumo belsti į Londono City „banginių“ duris. Dabar laikas ambicijai. Galime parodyti, kad geriausia, kas šitoms kompanijoms galėjo nutikti po „Brexit“, yra Vilnius,

kartu ir Lietuva.

Aš jau pradėjau siųsti didžiausių Londone įsikūrusių fintech kompanijų vadovams laiškus, kviesdamas pasirinkti Vilnių kaip naują rezidavimo ES teritorijoje miestą. (...) Gerai apmokamos darbo vietos – daugiau pajamų iš nekilnojamo turto, vartojimo, pramogų ir t. t. Galiausiai – daugiau mokesčių mūsų pensijoms, mokykloms, sveikatos apsaugai. Todėl labai nuoširdžiai ir pozityviai raginu visus atsakingus pareigūnus griebti už ragų šią galimybę ir kurti Vilnius City. (...) Vilnius turi tapti regiono talentų traukos centru. Kompanijos, kurias norėtume priimti Lietuvoje, nesuprastų kančios kelių, kurias dabar turi nueiti potencialus darbuotojas, kad galėtų dirbti Lietuvoje. Jos trunka mėnesiais. Žmonės siuntinėjami tarp krūvos institucijų. Kainuoja begales pinigų. Nepriimtina. Turim keisti. Dabar. Vilnius City – šansas, kurio negalime praleisti. Galimybė, kurią turim išnaudoti“, – rašė politikas.

Taigi nuomonių dėl „Brexit“ poveikio Europai ir Lietuvai netrūksta. Bet, kaip žinome, Didžiojoje Britanijoje jau pasigirdo pamąstymų, kad yra galimybių, jog šalis iš ES neišeitų...

Kita sulaukusi nemažo žiniasklaidos dėmesio tema – tautiška. Kovotojai su Lietuvos gyventojų girtuokliavimu sumanė, ko gero, pasaulyje negirdėtą būdą, kaip sumažinti alkoholio vartojimą. Kaip pranešė naujienų agentūra BNS, didžioji dalis Lietuvos prekybos centrų nuo rugsėjo reikalaus asmens dokumentų iš visų be išimties alkoholio pirkėjų. Be to, palaikyti iniciatyvą bus kviečiamos ir viešojo maitinimo įstaigos. Tai numatanti memorandumą pasirašė septynios prekybinės bendrovės.

„Tikrai manau, kad šita iniciatyva bus geras būdas žmonėms pagalbėti, ar tikrai jiems visą laiką reikalingas tas alaus butelis, vyno butelis ar dar kuris alkoholio produktas“, – sakė iniciatyvą palaikantis sveikatos apsaugos ministras Juras Požela. Pasak

jo, Lietuvoje nemažėjant alkoholio vartojimui prekybininkų iniciatyva yra sveikintina.

Dar įdomiau, kad visų alkoholio pirkėjų duomenis kasininkės turės suvesti į sistemą.

„Keistą prekybininkų sprendimą lėmė vasaros kaitra?“ – lrytas.lt argumentų keistokiems pardavėjų planams ieškojo politologas Alvydas Medalinskas. Anot autoriaus, „kai už lango 30 laipsnių karščio, tai gali atsiliepti ir priimamų sprendimų kokybei bei logikai. O keistus sprendimus, pasirodo, pajėgus priimti ne tik Seimas, bet ir Lietuvos prekybos įmonių asociacija, nutarusi rimtą problemą paversti kovos su ja imitacija. (...) Ar tokią problemą, kaip alkoholizmas, galima išspręsti gąsdinimais bei kovos su alkoholizmu veiklos imitacija? Jeigu jau nesugebama atskirti alkoholizmo, t. y., kai žmogus be tokio produkto gyventi negali, ir saikingo alaus arba, pavyzdžiui, vyno, konjako, šampano gėrimo draugų bei kolegų būryje? (...) Asociacija, paskelbusi šią iniciatyvą, vienija tik prekybos tinklus, o ne viešojo maitinimo įstaigas. Jos vadovai tikisi, kad panašiu pavyzdžiu paseks ir viešojo maitinimo įstaigos, t. y. kavinės, barai, restoranai. O jeigu nepaseks? Žinoma, jei už šios iniciatyvos neslypi koks nors kitas galingas interesas, nei kova su alkoholizmu.

Viena su dideliais finansais partija, iškėlus kovos su alkoholizmu vėliavą, jau keliauja į rinkimus. Gal tas interesas taip stipriai paremtas, kad paspaus ir viešojo maitinimo įstaigas, o šios, nepaisant viso siūlymo

absurdo, ims ir paklus. Ką gali žinoti, žmogau. O tada, užsukęs ir į kokį nors alaus barą ar atsigerti kokteilio, turėsi žinoti, kad privalai atsinešti su savimi ir asmens pažymėjimą. Norėtusi sužinoti, kokioje Europos šalyje iš bet kurio kliento, perkančio alkoholinį gėrimą parduotuvėje ar juo labiau užsukusio trumpam į barą pasėdėti su draugais, yra prašoma asmens pažymėjimo?“

Tame pačiame portale Vakarės Deksnys teigė, jog „tai – greičiausiai tik pirmas mūsų šiuolaikinių modernių išminčių pagalbos vargingiausiam visuomenės sluoksniui etapas. Neatmestina, jog ateityje bus nustatyta, kad kiaulienos ar kiaušinių gali įsigyti tik tie, kurie parodys pažymą, jog jų cholesterolio kiekis ar kraujospūdis ne per didelis. Kitiems bus parduodama tik jautiena ir špinatai. Tuomet už alkoholio pirkimo paslaugas jau šiek tiek užsidirbę varguoliai turės išmokti sveikai maitintis, kad galėtų gauti tokias medicinos pažymas ir jų neturintiems piliečiams pirkti karkutes, lašinius ar kumpius. Suprantama, už atitinkamą atlygį.“

Nuoširdžiai dėkoju visiems, dalyvavusiems
mano brolio a. a. Alberto Staskevičiaus šermenyse ir laidotuvėse.

Antanas su šeima

UAB „SŪSMEDA“

Pjauname statybinę medieną
pagal užsakovo pateiktus matmenis.

Pristatome į vietą.
Geros kainos.

Sūsninkų kaimas, Kalvarijos savivaldybė
Tel. +37068261505